

Luxe zwartkijkers

De dertigers van nu weten het zeker: ze zijn slechter af dan vroeger. Er is meer luxe en minder zekerheid. Een rondgang.

CARIEN TEN HAVE 24 januari 2012, 0:00

Sven-Ake Hulleman (30) maakt zich zorgen om zijn generatie. Weinig vaste banen, hoge huizenprijzen en veel vaste lasten; uit eigen ervaring en uit de ervaringen van zijn vrienden hoort hij dat twintigers en dertigers het moeilijk hebben. 'Wij zijn slechter af dan vroeger', zegt hij. 'En zoals het er nu naar uitziet, komen we niet vooruit.'

Het is een gevoel van onvrede dat bij elke generatie weer terugkomt, van babyboomer tot de grenzeloze generatie. Allemaal denken ze slechter af te zijn dan hun ouders. Maar de twintigers en dertigers van nu zitten echt in de problemen, denkt Sven-Ake.

Zelf is hij het levende voorbeeld van de strubbelingen van zijn generatie. Want hoewel Sven-Ake is afgestudeerd als jurist en tot vrij recent een goede baan had, houdt hij elke maand maar 200 euro over om eten, drinken en kleding van te kopen. Zijn salaris van 2.200 euro gaat grotendeels op aan een hypotheek op zijn 60

vierkante meter tellende appartement in Rotterdam (850 euro), het aflossen van zijn studieschuld (330 euro; totale studieschuld 35 duizend euro) en het betalen van verzekeringen, gas, water en licht. 'Rondkomen is erg lastig', zegt hij. 'Ik investeer mijn laatste spaarcenten, die in mijn jeugd zorgvuldig zijn opgebouwd door oma's, nu in een eigen bedrijf.'

Dat heeft ook voor zijn sociale leven consequenties. Zijn vrienden, die in hetzelfde parket zitten, wonen voor werk verspreid door heel Nederland. Om ze te zien, moet hij met de auto of het openbaar vervoer, maar ook dat is vaak te duur. Een groter huis kan hij voorlopig niet betalen, dus ruimte om een gezin te stichten is er niet. 'En ik ben niet de enige met dit probleem', zegt hij. 'Iedereen voelt dat sinds de komst van de euro de prijzen zijn verdubbeld en dat de lonen dat niet zijn. Dat de huizen vele malen duurder zijn geworden en de vaste banen schaars', zegt Hulleman. 'Dat is funest voor onze ontwikkelingsmogelijkheden.'

Het toenemend gevoel van onvrede en onmacht dat leeft bij veel twintigers en begin dertigers wordt breed gedragen.

Jongerenbonden, wetenschappers en onderzoeksinstanties herkennen het geluid van jongeren die zeggen financieel en sociaal klem te zitten. 'We horen vaak van jongeren dat ze in vergelijking met vroeger minder goed rondkomen', zegt een woordvoerder van jongeren netwerk FNV Jong, waarbij ruim 180 duizend jongeren zijn aangesloten.

De grootste boosdoeners ten opzichte van vroeger zijn volgens de

jongeren de gestegen huizenprijzen en het toenemend aantal tijdelijke contracten op de arbeidsmarkt. Huizen die hun ouders vroeger kochten om jarenlang in te wonen en een gezin in te stichten zijn nu onbetaalbaar geworden. Een hypotheek om een huis of appartement mee te kopen is met een tijdelijk- of flexcontract niet te krijgen. Groter wonen in een huurhuis kan niet, want ook de huurprijzen in de Randstad zijn aanzienlijk. Thuis bij de ouders blijven wonen, is helemaal uit den boze. Gevolg volgens de generatie: minder geld om van te leven, minder zekerheden en minder goede toekomstperspectieven om een gezin te stichten en minder mogelijkheden om uit deze situatie te komen.

Het blijft vooralsnog bij een gevoel, want cijfers tonen het tegenovergestelde aan. De koopkracht - een maatstaf om aan te tonen hoeveel je met een bepaalde hoeveelheid geld kunt kopen - van werkende jongeren tussen de 25 en 35 is de afgelopen tien jaar juist toegenomen. Sinds 2003 met 3,8 procent, zo tonen cijfers van het Centraal Planbureau aan. Ook voor dit jaar wordt voor deze groep weer een stijging voorspeld.

'Wat betreft de huizenmarkt en de flexibele arbeidscontracten hebben de jongeren gelijk', zegt Ton Wilthagen, hoogleraar arbeidsmarkt aan de Universiteit Tilburg. 'Maar op een heleboel andere punten kun je aantonen dat deze twintigers en dertigers niet slechter af zijn dan vroeger. Het opleidingsniveau is gestegen, de levensverwachting omhoog gegaan en de koopkracht toegenomen. In de jaren '80 was de economische crisis vele malen heviger dan nu.'

Bovendien zijn de jongeren veel luxer gaan leven dan vroeger, stelt Wiltgaren. 'Een groot deel van hun budget gaat op aan zaken die vroeger nog helemaal niet bestonden.' Gingen babyboomers vroeger met een tentje kamperen op de Veluwe of in Frankrijk, nu gaat een vakantie het liefst zo ver mogelijk weg van huis naar een ander werelddeel. Het is bijna ondenkbaar dat een dertiger geen telefoon met internet heeft waar hij zijn e-mails op kan lezen, of geen computer met de nieuwste software. De levensstandaard is, ten opzichte van vorige generaties, veranderd en luxer geworden. 'Door al die uitgaven ontstaat het gevoel dat ze minder te besteden hebben. Maar de koopkracht heeft geen deuk opgelopen, dat is slechts een gevoel. Het valt ze tegen dat ze geen vooruitzicht en zekerheid hebben.'

De 29-jarige Hanne ziet, net als Sven, voorlopig geen kansen om haar situatie zowel financieel als sociaal te verbeteren. Ondanks een goede opleiding - een bachelor en master in Amerikanistiek - en de vier jaar werkervaring die ze heeft. 'Ik heb echt het gevoel dat ik klem zit', zegt ze. 'Ik heb geen zicht op een woning voor mezelf, geen kans om een gezin op te bouwen, en een vaste baan of carrière maken zit er met al die tijdelijke contracten niet in.'

Een simpele rekensom toont aan dat Hanne weinig financiële speelruimte heeft. Elke maand komt er ruim 1.700 euro aan salaris binnen, maar na aftrek van huur (500 euro), studieschuld (375 euro) en andere vaste lasten blijft er nog maar 500 euro over om van te leven. Ze werkt nu ruim een jaar bij een grote multinational

als recruiter, maar wel op een flexibel contract. En dat betekent geen kans op een hypotheek om een appartement te kopen, want geen financiële zekerheid. Huren is in Amsterdam duur, dus Hanne woont nog steeds in een studentenhuis. Haar salaris is net te hoog om aanspraak te maken op een sociale huurwoning. 'Ik ben al lang uit dat krappe kamertje van 20 vierkante meter gegroeid, wil graag een eigen ruimte met een woonkamer. Maar dat kan voorlopig niet.'

Ze zoekt naarstig naar een vaste baan, maar krijgt bijna overal te maken met tijdelijke flexcontracten. Om meer kans te maken op de schaarse vaste contracten wil Hanne zich graag specialiseren. Een studie naast het werk volgen in bijvoorbeeld human resource. Maar ook daarvoor is geen geld. 'Ik wil niet klagen, maar elke maand vraag ik me af of ik mijn vaste lasten nog wel kan betalen. Er hangt een zwaard van Damocles boven mijn hoofd. Dit had ik, en anderen van mijn generatie, niet verwacht toen ik afstudeerde.'

De naam van Hanne is gefingeerd.

Zo'n 850 duizend jongeren tussen de 25 en 30 jaar zijn actief op de arbeidsmarkt. Een groot deel van hen, 40 procent, heeft geen vast contract maar een baan voor bepaalde tijd. De tijdelijke contracten maken het voor werkgevers aantrekkelijk om in crisistijd toch jongeren aan te nemen. Probleem is dat veel jongeren blijven hangen in flexcontracten en niet doorgroeien naar een vaste aanstelling. Minister Kamp van Sociale Zaken vindt dat

jongeren eraan moeten wennen.

MEER OVER HANNE ECONOMIE, BUSINESS EN FINANCIËN SVEN-AKE HULLEMAN WERK
TON WILTHAGEN CARIEN TEN HAVE

Nieuws & Achtergrond

MEER NIEUWS & ACHTERGROND

Wilt u belangrijke informatie delen met de Volkskrant?

[Tip hier onze journalisten](#)

Algemeen

Contact met de Volkskrant
Privacystatement
Abonnementsvoorwaarden
Gebruiksvoorwaarden
Cookiebeleid
Cookie-instellingen
Colofon

Service

Klantenservice
Mijn account
Vakantieservice
Adverteren
Losse verkoop

Meer de Volkskrant

Abonneren
Nieuwsbrieven
Digitale krant
Webwinkel
Inclusief
RSS-feeds
Facebook
Twitter
Android apps
iOS apps

Navigeer

Columnisten
Recensies
De Volkskeuken
Archief

Op alle verhalen van de Volkskrant rust uiteraard copyright. Linken kan altijd, eventueel met de intro van het stuk erboven.

Wil je tekst overnemen of een video(fragment), foto of illustratie gebruiken, mail dan naar copyright@volkskrant.nl.

© 2020 DPG Media B.V. - alle rechten voorbehouden